

AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST d.o.o., Zagreb

**IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA I
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
31. PROSINCA 2017.**

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

Sukladno Zakonu o računovodstvu Republike Hrvatske Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu budu sastavljeni financijski izvještaji u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koji istinito i fer prikazuju financijski položaj društvu Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o., Zagreb ("Društvo"), kao i njegove rezultate poslovanja i novčane tokove za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju financijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u financijskim izvještajima i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Društva, kao i rezultate njegova poslovanja i novčane tokove. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Potpisao u ime Uprave

Jure Sertić

Direktor

20. travnja 2018.

Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o., Zagreb
Savska cesta 31
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

Grant Thornton

An instinct for growth™

HR-10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 284
Tel.: +385 1 272 06-40
Fax: +385 1 272 06-60
Email: office@hr.gt.com

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ČLANU DRUŠTVA AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST D.O.O., ZAGREB

Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o. (Društvo), koji obuhvaćaju bilancu na 31. prosinca 2017., račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2017., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostala pitanja

Godišnje financijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. prosinca 2016. revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim financijskim izvještajima 28. veljače 2017. godine.

Grant Thornton

An instinct for growth™

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ČLANU DRUŠTVA AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST D.O.O., ZAGREB (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije u godišnjem izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ČLANU DRUŠTVA AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST D.O.O., ZAGREB (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ČLANU DRUŠTVA AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST D.O.O., ZAGREB (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima

Izvešće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014

1. Na temelju Odluke Skupštine Društva od 29. rujna 2017. godine za revizora Društva za 2017. godinu imenovano je društvo Grant Thornton revizija d.o.o.
2. Na datum ovog izvješća naš angažman u obavljanju zakonskih revizija Društva ukupno iznosi jednu godinu.
3. Nemamo nešto za izvijestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.
4. Našom zakonskom revizijom godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagirane na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njihovim godišnjim financijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim financijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Grant Thornton

An instinct for growth™

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ČLANU DRUŠTVA AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST D.O.O., ZAGREB (nastavak)

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima (nastavak)

Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014 (nastavak)

Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, financijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim financijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za financijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u izvješću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu odredili smo značajnost za financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 2.200 tisuća kuna koji predstavlja približno 0,5% ukupne imovine. Razmatrali smo sljedeće kvalitativne čimbenike: komponenta na koju su korisnici financijskih izvještaja fokusirani, stabilan sustav internih kontrola Društva i specifičan tržišni položaj Društva.

5. Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.
6. Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2017. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

Grant Thornton

An instinct for growth™

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

ČLANU DRUŠTVA AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST D.O.O., ZAGREB (nastavak)

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima (nastavak)

Izvješće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom izvješću posloводства Društva za 2017. godinu usklađene su s priloženim godišnjim financijskim izvještajima Društva za 2017. godinu;
2. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo izvješće posloводства Društva za 2017. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
3. Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom izvješću posloводства Društva.

Grant Thornton revizija d.o.o.
Ulica grada Vukovara 284
10000 Zagreb
Hrvatska

Direktor
mr.sc. Dalibor Briški

Zagreb, 20. travnja 2018.

Ovlašteni revizor
Ivan Pečur

Grant Thornton

Grant Thornton revizija d.o.o.
HR - 10000 Zagreb

**RAČUN DOBITI I GUBITKA I IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.**

<i>(u kunama)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	4., 33.	54.265	43.335
Prihodi od prodaje (izvan grupe)	4.	219.455.306	200.956.957
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	5., 33.	2.484.561	4.541.878
Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	5.	9.329.510	5.318.606
Ukupno poslovni prihodi		231.323.642	210.860.776
POSLOVNI RASHODI			
Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	6.	3.519.517	1.445.371
Materijalni troškovi	7.	(82.848.464)	(80.540.629)
Troškovi osoblja	8.	(55.569.159)	(52.336.672)
Amortizacija	9.	(13.572.137)	(14.306.171)
Ostali troškovi	10.	(7.350.555)	(7.094.731)
Vrijednosno uskladjivanje	11.	(1.163.378)	(2.815.546)
Rezerviranja	12.	(2.949.147)	(4.429.693)
Ostali poslovni rashodi	13.	(949.500)	(4.471.330)
Ukupno poslovni rashodi		(160.882.823)	(164.549.401)
DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA		70.440.819	46.311.375
NETO FINANCIJSKI PRIHODI/RASHODI	14.	5.027.126	(354.843)
Dobit prije oporezivanja		75.467.945	45.956.532
Porez na dobit	15.	(13.297.724)	(10.173.582)
DOBIT TEKUĆE GODINE		62.170.221	35.782.950
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT		62.170.221	35.782.950

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU / BILANCA

NA 31. PROSINCA 2017.

<i>(u kunama)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
AKTIVA			
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	16.	3.907.609	4.512.053
Nekretnine, postrojenja i oprema	17.	60.502.779	57.393.762
Ulaganja u povezana društva	18.	30.772.125	30.772.346
Potraživanja za dane kredite i zajmove	19.	2.617.498	6.731.345
Odgodena porezna imovina	15.	1.486.598	2.114.270
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		<u>99.286.609</u>	<u>101.523.776</u>
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	20.	35.265.253	37.203.688
Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	33.	2.015.650	178.627
Potraživanja od kupaca	21.	39.573.200	67.197.937
Potraživanja od države	22.	333.193	223.296
Ostala potraživanja	23.	3.342.276	1.156.041
Kratkotrajna financijska imovina	24.	264.618.677	198.753.699
Novac	25.	11.935.718	1.489.013
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA		<u>357.083.967</u>	<u>306.202.301</u>
UKUPNA AKTIVA		<u>456.370.576</u>	<u>407.726.077</u>

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja

Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o., Zagreb

BILANCA

NA 31. PROSINCA 2017.

<i>(u kunama)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
PASIVA			
KAPITAL			
Upisani kapital		232.000.000	232.000.000
Rezerve		121.574.783	107.261.603
Dobit tekuće godine		62.170.221	35.782.950
UKUPNO KAPITAL	26.	<u>415.745.004</u>	<u>375.044.553</u>
REZERVIRANJA	27.	<u>9.028.758</u>	<u>8.471.404</u>
KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	33.	3.026.414	3.542.482
Obveze za primljene predujmove	28.	1.554.948	467.409
Obveze prema dobavljačima	29.	12.255.874	8.565.574
Obveze prema zaposlenicima	30.	2.938.347	2.532.673
Obveze za poreze i doprinose	31.	8.982.570	6.699.796
Ostale obveze	32.	2.838.661	2.402.186
UKUPNO KRATKOROČNE OBVEZE		<u>31.596.814</u>	<u>24.210.120</u>
UKUPNA PASIVA		<u>456.370.576</u>	<u>407.726.077</u>

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>(u kunama)</i>	Upisani kapital	Rezerve	Dobit tekuće godine	UKUPNO
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine				
Stanje 01. siječnja 2016. godine	232.000.000	95.427.254	29.585.874	357.013.128
Raspored dobiti	-	29.585.874	(29.585.874)	-
Isplata dobiti	-	(17.751.525)	-	(17.751.525)
Dobit tekuće godine	-	-	35.782.950	35.782.950
Stanje 31. prosinca 2016. godine	232.000.000	107.261.603	35.782.950	375.044.553
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. godine				
Stanje 01. siječnja 2017. godine	232.000.000	107.261.603	35.782.950	375.044.553
Raspored dobiti	-	14.313.180	(14.313.180)	-
Isplata dobiti	-	-	(21.469.770)	(21.469.770)
Dobit tekuće godine	-	-	62.170.221	62.170.221
Stanje 31. prosinca 2017. godine	232.000.000	121.574.783	62.170.221	415.745.004

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

<i>(u kunama)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
<u>NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI</u>			
Dobit prije poreza		75.467.945	45.956.532
Obavljena usklađenja		10.242.480	14.406.899
Amortizacija		13.572.137	14.306.171
Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		23.372	276.350
Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobici i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine		221	386
Prihodi od kamata i dividendi		(5.075.331)	(3.736.840)
Rashodi od kamata		1.349	4.878
Rezerviranja		557.354	740.408
Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke		1.163.378	2.815.546
Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu		85.710.425	60.363.431
Promjene u radnom kapitalu		34.378.152	8.336.691
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza		3.899.732	2.260.830
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja		23.491.582	7.388.004
c) Povećanje ili smanjenje zaliha		1.938.435	(5.048.983)
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala		5.048.403	3.736.840
Novac iz poslovanja		120.088.577	68.700.122
Novčani izdaci za kamate		(1.349)	(4.878)
Plaćeni porez na dobit		(11.591.466)	(9.857.921)
NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		108.495.762	58.837.323
<u>NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI</u>			
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		(14.828.377)	(8.326.794)
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata		(61.750.910)	(40.487.669)
Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje		-	(4.636.575)
NETO POVEĆANJE /SMANJENE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		(76.579.287)	(53.451.038)
<u>NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI</u>			
Novčani izdaci za isplatu dividendi		(21.469.770)	(17.751.525)
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti		-	(469.340)
NETO POVEĆANJE/SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		(21.469.770)	(18.220.865)
NETO POVEĆANJE/SMANJENJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA		10.446.705	(12.834.580)
NOVAC NA DAN 1. SIJEČNJA		1.489.013	14.323.593
NOVAC NA DAN 31. PROSINCA	25.	11.935.718	1.489.013

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavni dio ovih izvještaja

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI

1.1. Pravni okvir, djelatnost i zaposlenici

Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o. ("Društvo") osnovana je temeljem ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću od 19. lipnja 1991. godine, usklađen sa Zakonom o trgovačkim društvima od 14. studenoga 1995. godine i sastavljen u novom obliku kao Društveni ugovor. Društvo je upisano u registarski uložak s matičnim brojem subjekta MBS 080020427 i osobnim identifikacijskim brojem OIB 58843087891 kao proizvodno, uslužno i trgovačko d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Savska cesta 31.

Na dan 31. prosinca 2017. godine temeljni kapital Društva iznosi 232.000.000 kuna, a jedini član Društva je Republika Hrvatska.

Osnovna djelatnost Društva je tisak visoko zaštićenih dokumenata, izrada magnetskih kartica, kartica s čipom i visoko zaštićenih ID-kartica, te komercijalni tisak. Tvrtka je specijalizirana u području identifikacijske industrije koja svoje proizvode i usluge nastale temeljem multidisciplinarnе sinergije grafičke, elektroničke i informatičke tehnologije, isporučuje državnom i korporativnom sektoru stavljajući posebni naglasak na elektroničke identifikacijske dokumente građana, sve vrste kartičnih proizvoda i proizvoda zaštićenih od krivotvorenja te pripadajućih i cjelovitih IT sigurnosnih rješenja.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je zapošljavalo 324 zaposlenika (31. prosinca 2016. godine 316 zaposlenika). Analiza zaposlenika po stručnoj spremi prikazana je u nastavku:

Stručna sprema	31.12.2017.	31.12.2016.
Doktori	1	1
Magistri	6	6
VSS	83	78
VŠS	31	30
SSS	147	144
VKV	13	13
KV	20	21
PKV	7	7
NSS	16	16
UKUPNO	324	316

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI (nastavak)

1.2. Tijela Društva

Tijela Društva su Uprava Društva, Nadzorni odbor i Glavna skupština.

Na 31. prosinca 2017. godine Upravu Društva čini g. Jure Sertić koji je ujedno i Direktor Društva. Dana 27. srpnja 2017. godine gđa. Adela Jelinek Bišćan je opozvana sa dužnosti glavnog direktora.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Upravu Društva čini gđa. Adela Jelinek Bišćan. Dana 27. lipnja 2016. godine gđa. Anita Perković-Škalic je opozvana sa dužnosti glavnog direktora.

Iznos naknade članu Uprave Društva i direktorima je prikazan u bilješci 8. uz financijske izvještaje.

Članovi Nadzornog odbora su:

- Zdravko Janić, predsjednik nadzornog odbora (od 29.7.2016.)
- Damir Juras, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (od 29.07.2016. do 10.07.2017.)
- Sandra Šimić Petrinjak, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora (od 29.08.2017.)
- Predrag Brkopac, član Nadzornog odbora (od 10.1.2017.)
- Duje Perdijić, član Nadzornog odbora (od 04.04.2017.)
- Miljenko Radnić, član Nadzornog odbora (od 03.11.2017.)

Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva. Na dan 31. prosinca 2017. godine Predsjednik Skupštine Društva je gospodin Davor Božinović.

BILJEŠKA 2 – OSNOVE SASTAVLJANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Financijski izvještaji Društva za 2017. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Društvo ima u vlasništvu druge pravne osobe – ovisna društva, koja su subjekti koje kontrolira. Kontrola postoji kada Društvo ima moć, direktno ili posredno, upravljati financijskim i poslovnim politikama subjekta kako bi se tim aktivnostima ostvarile koristi. Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju rezultate Društva i njezinih ovisnih društava ("Grupa"), kao da čine jednu cjelinu. Ovi odvojeni financijski izvještaji sastavljeni su jer postoji zakonska obveza Društva da ih sastavi. Međutim, za potpunije razumijevanje poslovanja Društva, ove odvojene financijske izvještaje potrebno je čitati zajedno s konsolidiranim financijskim izvještajima koje Društvo sastavlja i javno objavljuje, a dostupni su putem Registra godišnjih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 2 – OSNOVE SASTAVLJANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.2. Ključne procjene i neizvjesnost procjena

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja korištene su određene procjene koje utječu na iskaz imovine i obveza Društva, prihode i rashode Društva i objavljivanje potencijalnih obveza Društva.

Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću, slijedom čega se stvarni rezultati mogu razlikovati od procijenjenih. Procjene korištene pri sastavljanju financijskih izvještaja su podložne izmjenama nastankom novih događaja, stjecajem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i spoznaja i promjenom okruženja u kojima Društvo posluje.

Ključne procjene korištene u primjeni računovodstvenih politika prilikom sastavljanja financijskih izvještaja odnose se na obračun amortizacije dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine, umanjenje vrijednosti imovine, ispravak vrijednosti zaliha, ispravak vrijednosti potraživanja, te objavu potencijalnih obveza.

2.3. Izvještajna valuta

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u hrvatskim kunama kao mjernoj, odnosno izvještajnoj valuti Društva.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Promjene računovodstvenih politika

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem izvještajnom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- izmjene MRS-a 7 „Izvešće o novčanom tijeku“ – „Inicijativa u vezi s objavljivanjem“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“ – „Priznavanje odgođene porezne imovine po osnovi nerealiziranih gubitaka“, usvojene u Europskoj uniji 6. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.).

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum na koji je odobreno izdavanje financijskih izvještaja, u Europskoj uniji bile su usvojeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi koje je objavio OMRS:

- MSFI 9 „Financijski instrumenti“, usvojen u Europskoj uniji 22. studenoga 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojene su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi (nastavak)

- MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“ te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- MSFI 16 „Najmovi“, usvojen u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“ – „Primjena MSFI-ja 9 ‘Financijski instrumenti’ u sprezi s MSFI-jem 4 ‘Ugovori i osiguranju’“, usvojene u Europskoj uniji 3. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi puta primjenjuje),
- izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“ – pojašnjenje MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“, usvojene u Europskoj uniji 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija do izdavanja financijskih izvještaja nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini):

- MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine),
- izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“ – „Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- izmjene MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“ – „Predujmovi s negativnom naknadom“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ – „Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“ te daljnje izmjene (prvotno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.1. Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS, još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- izmjene MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ – „Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“ – „Prijenos ulaganja u nekretnine“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“ proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (izmjene MSFI-ja 12 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- izmjene raznih standarda uslijed „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.-2017.“, proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),

Društvo predviđa da usvajanje navedenih standarda, izmjena postojećih standarda te novih tumačenja neće imati materijalan, tj. značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva u razdoblju njihove prve primjene.

Ostaje neregulirano pitanje računovodstva zaštite financijske imovine i financijskih obveza s obzirom na to da načela računovodstva zaštite u Europskoj uniji još nisu usvojena.

Prema procjenama Društva, primjena računovodstva zaštite na financijsku imovinu i financijske obveze iz MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“ s datumom bilance ne bi značajno utjecala na financijske izvještaje.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode ili usluge tijekom redovnog poslovanja Društva. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, procijenjene povrate, rabate i diskonte. Društvo priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Društvo imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Društva.

a) Prihodi od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada je Društvo prenijelo značajne rizike i koristi vlasništva robe na kupca i ako je vjerojatno da će Društvo primiti ranije dogovorene uplate. Ti se kriteriji smatraju zadovoljenim kada je roba dostavljena kupcu. Gdje kupac ima pravo na povrat, Društvo odgađa priznavanje prihoda sve dok pravo na povrat ne istekne. Međutim, tamo gdje Društvo zadržava samo beznačajni rizik vlasništva s obzirom na pravo povrata, prihod se ne odgađa, ali Društvo priznaje rezerviranje temeljem prethodnih iskustava i drugih relevantnih faktora. Isto se pravilo primjenjuje na jamstva.

b) Prihodi od prodaje usluga

Pod uvjetom da je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti i ako je vjerojatno da će Društvo primiti naknadu, prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su iste pružene.

Prihod od ugovora o obavljanju usluga priznaje se u odnosu na stupanj izvršenja ugovora. Stupnjevi izvršenja ugovora utvrđeni su kako slijedi:

- obavljene usluge priznaju se u odnosu na stupanj izvršenja, utvrđene kao postotak utrošenog vremena, koje je proteklo do datuma bilance, u odnosu na ukupno očekivano vrijeme potrebno za dovršenje transakcije;
- naknade za održavanje uključene u cijenu prodanog proizvoda priznaju se u odnosu na udio u ukupnom trošku za održavanje prodanog proizvoda, uzimajući u obzir broj prethodnih usluga održavanja ranije prodanih proizvoda; i
- prihod od ugovora temeljenih na utrošenom vremenu i materijalu priznat je, prema ugovorenim cijenama, u razdoblju u kojem su radni sati izvršeni i u kojem su direktni troškovi nastali.

c) Prihodi od kamata

Prihod od kamata razgraničava se na vremenskoj osnovi, na temelju neotplaćene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskog instrumenta ili do neto knjigovodstvenog iznosa financijske imovine. Prihod od kamata se priznaje kao financijski prihod u računu dobiti i gubitka.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3. Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, uključuju se u trošak nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Ostali troškovi posudbe se priznaju kao rashod.

Troškovi posudbe uključuju kamate na dopuštena prekoračenja po bankovnom računu, kratkoročne i dugoročne posudbe te tečajne razlike nastale posudbama u stranoj valuti, u iznosu u kojem se smatraju usklađivanjem troškova kamata.

3.4. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u HRK (hrvatske kune) po tečaju važećem na datum transakcije. Hrvatska kuna je funkcionalna valuta Društva te su u toj valuti prezentirani financijski izvještaji.

Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u kune na dan bilance po tečaju koji je važio na taj dan. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja stranih sredstava plaćanja priznaju se u dobit ili gubitak.

Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti vrednovane po fer vrijednosti preračunate su u kune po tečaju važećem na dan određivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke izražene u stranoj valuti iskazane po trošku nabave treba iskazati primjenom tečaja strane valute na datum transakcije.

Tečajne razlike nastale iz preračunavanja početne neto imovine po početnom tečaju i rezultati inozemnih aktivnosti prema stvarnom tečaju priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Na 31. prosinca 2017. godine tečaj hrvatske kune bio je 7,513648 kuna za 1 EUR (31. prosinca 2016. godine 7,557787 kuna).

3.5. Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na zajmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u operativne najmove.

Društvo kao najmodavac

Prihodi od poslovnih najмова priznaju se na linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

Društvo kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Društva po fer vrijednosti na datum stjecanja ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Najmovi (nastavak)

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete dobit ili gubitak, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranoj imovini, u kom slučaju se kapitaliziraju.

Naknade koje se plaćaju u okviru poslovnih najмова priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma.

3.6. Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze.

Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Društva.

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez priznaje se na teret ili u korist izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne odnosi na stavke koje se priznaju izravno u korist ili na teret kapitala, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac na računu i u blagajni, te se iskazuju u bilanci. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

U svrhu izvještavanja o novčanim tijekovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac i račune kod banaka sa dospjećem do tri mjeseca.

3.8. Primanja zaposlenih

Društvo nema druge mirovinske aranžmane osim onih u okviru državnog mirovinskog sustava Republike Hrvatske.

Društvo isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugogodišnji rad (jubilarne nagrade i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu).

Jubilarne nagrade

Nagrada za dugogodišnji rad za rad u Društvu od 10 do 40 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca isplaćuje se sukladno odredbama Kolektivnog ugovora AKD-a.

Otpremnine

Prava na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu, zaposlenici Društva ostvaruju u skladu s Kolektivnim ugovorom AKD-a.

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, a čine materijalnu imovinu ukoliko im je vijek trajanja duži od godine dana, a pojedinačna vrijednost veća od 3.500 kuna.

Nabavna vrijednost uključuje nabavnu cijenu postrojenja i opreme, te sve zavisne troškove koji se mogu pripisati dovođenju sredstva u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Za predmete i usluge u vlastitoj režiji i uključene u korištenje kao materijalna imovina utvrđuju se troškovi u visini cijene proizvodnje, uz uvjet da ona ne prelazi neto tržišnu vrijednost.

Naknadni izdatak, koji se odnosi na već priznati predmet, nekretnina, postrojenja i oprema, dodaje se knjigovodstvenom iznosu tog sredstva, kad je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi, koje prelaze izvorno procijenjeni standard uspjeha postojećeg sredstva, dotjecati u Društvo. Svaki drugi naknadni izdatak priznaje se kao rashod u razdoblju u kojem je nastao.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Amortizacija se obračunava tako da se amortizirajući iznos imovine, osim zemljišta i investicija u tijeku, otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine, primjenom pravocrtne metode:

	2017.	2016.
Građevinski objekti	10-40 godina	10-40 godina
Postrojenja i oprema	2- 10 godina	2-10 godina

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa.

Nekretnine, postrojenja i oprema i svaki njihov značajan dio prestaju se priznavati prilikom potpunog otpisa ili kada se njihovim korištenjem ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici nastali otuđivanjem ili rashodovanjem određenog sredstva utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa tog sredstva i priznaju u korist, odnosno na teret prihoda.

Preostala (sadašnja) vrijednost, korisni vijek trajanja i metode amortizacije revidiraju se na kraju svake financijske godine i usklađuju, ako je potrebno.

3.10. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se odnosi na informatičke programe i troškove razvoja koja se početno mjeri po trošku nabave i amortizira se pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka trajanja.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se evidentira po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za troškove amortizacije i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja imovine. Vijek trajanja nematerijalne imovine se procjenjuje ili kao ograničeni (određeni) ili kao neograničeni (neodređeni).

Nematerijalno sredstvo koje je kreiralo Društvo, a koje je rezultat razvoja poslovanja Društva priznaje se samo ako su ispunjeni svi od sljedećih uvjeta:

- kreirano je sredstvo koje je moguće prepoznati;
- ako je vjerojatno da će kreirano sredstvo ostvariti buduću ekonomsku korist i
- ako je moguće pouzdano izmjeriti troškove razvoja sredstva.

Nematerijalna imovina sa određenim vijekom trajanja amortizira se tijekom procijenjenog vijeka trajanja i umanjuje se kada za to postoje uvjeti.

Amortizacijski period i metoda amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja revidira se najmanje krajem svake financijske godine. Promjene u očekivanom vijeku trajanja ili očekivani obrazac korištenja budućih ekonomskih koristi uključenih u imovinu računavaju se promjenom amortizacijskog perioda i metode i tretiraju se kao promjene računovodstvenih procjena. Nematerijalna imovina amortizira se tijekom vijeka upotrebe od 4 godine.

Trošak amortizacije nematerijalne imovine sa određenim vijekom trajanja priznaje se u dobit ili gubitak kao trošak u skladu sa ulogom nematerijalne imovine.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Nematerijalna imovina (nastavak)

Procjena neograničenog vijeka trajanja revidira se godišnje, a kako bi se odredilo da li i dalje postoji osnova za neograničeni vijek trajanja. U slučaju ne postojanja osnove, provodi se promjena vijeka trajanja iz neograničenog u ograničeni.

3.11. Ulaganje u ovisna društva

Ovisna društva predstavljaju društva u kojima Društvo ima kontrolu izravno ili neizravno nad poslovanjem društva. Kontrola je postignuta ukoliko Društvo ima kontrolu nad subjektom te ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te ima sposobnost utjecati na prinos svojom prevlašću u tom subjektu.

U financijskim izvještajima Društva, ulaganja u ovisna društva iskazana su primjenom metode troška, umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje.

3.12. Zalihe

Zalihe se mjere po trošku ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže.

Troškovi nabave zaliha sirovina i materijala obuhvaćaju nabavnu cijenu, uvozne carine i druge troškove koji se mogu izravno pripisivati nabavi sirovina i materijala.

Trgovački popusti i slične stavke oduzimaju se kod određivanja troška nabave. Utrošak zaliha sirovina, materijala i robe iskazuje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

Zalihe sitnog inventara čija je nabavna vrijednost manja od 3.500 kuna, a vijek trajanja manji od godinu dana, otpisuje se u cijelosti prilikom stavljanja u uporabu. Ostale zalihe čiji je vijek trajanja dulji od godinu dana otpisuje se sukladno prirodi poslovanja i internim aktima Društva.

Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda iskazuju se po metodi standardnog troška. Ukoliko je trošak navedenih zaliha veći od neto ostvarive vrijednosti, iste se vrednuju ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvaća sve troškove koji su nastali dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje.

Zalihe robe u veleprodaji se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvaća nabavnu cijenu i sve troškove koji su nastali dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje.

Nakon prodaje, Društvo priznaje knjigovodstvenu vrijednost tih zaliha kao rashod u razdoblju u kojem je priznat odnosni prihod.

Također iznos bilo kojeg otpisa zaliha do neto utržive vrijednosti i svi manjkovi zaliha priznaju se kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka manjka. Iznos bilo kojeg poništenja otpisa zaliha kao posljedica povećanja neto utržive vrijednosti priznaje se kao povećanje iznosa zaliha i prihod u razdoblju u kojem je došlo do poništenja.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Financijska imovina

Početno priznavanje i mjerenje

Financijska imovina Društva, izuzev novca i ulaganja u ovisna društva, odnosi se na zajmove i potraživanja. Uprava klasificira financijsku imovinu kod početnog priznavanja.

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu sa fiksnim ili utvrdivim rokovima otplate kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Nakon početnog mjerenja, takva financijska imovina se naknadno mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjenu za ispravke vrijednosti.

Amortizirani trošak se obračunava uzimajući u obzir svaki popust ili premiju prilikom kupnje, te naknade i troškove koji čine sastavni dio metode efektivne kamatne stope. Amortizacija po metodi efektivne kamatne stope uključena je u financijske prihode u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Gubici nastali umanjnjem priznaju se u računu dobiti i gubitka kao financijski rashodi.

Prestanak priznavanja

Financijska imovina (ili gdje je primjenjivo, dio financijske imovine) prestaje se priznavati kada:

- su prava na primitak novčanih sredstava od imovine istekla.
- je Društvo prenijelo svoja prava na primitak novčanih sredstava od imovine ili je preuzelo obvezu da plati primljena novčana sredstva u cijelosti, bez materijalnih odstupanja trećoj strani; i/ili je Društvo prenijelo sve bitne rizike i koristi od imovine, i/ili Društvo nije zadržalo, niti je prenijelo sve bitne rizike i koristi od imovine, ali je prenijelo kontrolu imovine.

Kada je Društvo prenijelo svoja prava na primitak novčanih sredstava od imovine ili je preuzelo obvezu da plati primljena novčana sredstva u cijelosti, bez materijalnih odstupanja trećoj strani, a nije zadržalo, niti je prenijelo sve bitne rizike i koristi od imovine, niti prenijelo kontrolu imovine, imovina se priznaje u mjeri u kojoj Društvo nastavlja sudjelovanje u imovini. U tom slučaju, Društvo također priznaje pridruženu obvezu. Prenesena imovina i povezane obveze mjere se na osnovi koja odražava prava i obveze koje je Društvo zadržalo.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Društvo na svaki datum izvještavanja provjerava postoje li objektivni dokazi umanjenja financijske imovine ili grupe financijske imovine. Vrijednost financijske imovine ili grupa financijske imovine se smatra umanjenom samo ako postoji objektivni dokaz o umanjenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su se dogodili nakon početnog priznavanja imovine, i ako gubitak ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine ili grupa financijske imovine koja se može pouzdano procijeniti.

Dokazi umanjenja mogu uključivati ​​indikacije da dužnik ili grupa dužnika imaju značajne financijske teškoće, propuste ili greške kod plaćanja kamata ili glavnice, vjerojatnost stečaja ili drugih financijskih reorganizacija te gdje vidljivi podaci ukazuju da postoji mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tijekova, kao što su prethodne promjene ili gospodarski uvjeti vezani uz propuste.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.14. Financijska obveze

Početno priznavanje i mjerenje

Financijske obveze klasificiraju se kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, te obveze koje se mjere po amortiziranom trošku, ovisno što je primjenjivo. Društvo klasificira svoje financijske obveze kod početnog priznavanja. Sve financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, te u slučaju obveza koje se mjere po amortiziranom trošku, plus izravno pripadajući transakcijski troškovi.

Financijske obveze Društva uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerenje

Naknadno mjerenje financijskih obveza je kako slijedi:

a) obveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici se priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada se obveze prestaju priznavati kao i kroz metode efektivne kamatne stope (EKS) u procesu amortizacije. Amortizirani trošak se izračunava uzimajući u obzir sve popuste ili premije na stjecanje i naknade ili troškove koji su sastavni dio efektivne kamatne stope.

Amortizacija po metodi efektivne kamatne stope je uključena u troškove financiranja u dobit ili gubitku.

Prestanak priznavanja

Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza ispunjena, otkazana ili istekla.

Kada je postojeća financijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u računu dobiti i gubitka.

3.15. Umanjenje

Na svaki datum bilance Društvo preispituje umanjenje vrijednosti imovine koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknativi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknativi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknativi iznos jedinice koja generira novac a kojoj to sredstvo pripada. Umanjenje ostale imovne provodi se kada postoje indikatori da je ista umanjena.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Umanjenje (nastavak)

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u uporabi, ovisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

3.16. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi i kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirivanje sadašnje obveze na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti neminovnih kod događaja i okolnosti. Ako je rezerviranje mjereno očekivanim novčanim tijekovima procijenjenim za podmirenje obveze, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka potrebnih za podmirenje obveze.

Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirivanje rezerviranja nadoknaditi druga strana, naknada se priznaje samo, i isključivo, kada je gotovo sigurno da će se naknada primiti ako društvo podmiri obvezu.

Društvo procjenjuje rezerviranja na svaki datum bilance i usklađuje ih tako da odražavaju najbolju tekuću procjenu. Ako više nije vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa koji utjelovljuju ekonomske koristi, Društvo ukida rezerviranje.

Rezerviranja za troškove garancija priznaju se na datum prodaje proizvoda, a na temelju troškova koji su potrebni za podmirenje obveze Društva prema procjeni Uprave.

Rezerviranja temeljem sudskih sporova priznaju se prema vrijednosti procijenjenih mogućih izdataka po sudskim sporovima.

3.17. Događaji nakon izvještajnog razdoblja

Događaji nakon datuma bilance su oni povoljni i nepovoljni događaji koji su nastali između datuma bilance i datuma na koji je odobreno izdavanje financijskih izvještaja. Društvo usklađuje iznose koje je priznalo u svojim financijskim izvještajima za događaje nakon datuma bilance koji zahtijevaju usklađivanje.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 4. – PRIHODI OD PRODAJE

(u kunama)

	2017.	2016.
Prihodi od prodaje proizvoda u zemlji	200.436.101	181.774.768
Prihodi od prodaje robe u zemlji	16.186.207	16.569.615
Prihod od prodaje proizvoda u inozemstvu	2.135.114	2.459.692
Prihod od prodaje usluga u inozemstvu	752.149	196.217
	219.509.571	201.000.292

BILJEŠKA 5. – OSTALI POSLOVNI PRIHODI

(u kunama)

	2017.	2016.
Naplaćena otpisana potraživanja	4.298.120	18.617
Prihodi od prodaje sirovine, materijala i rezervnih dijelova	2.559.638	4.482.806
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja	2.139.663	3.634.494
Prihodi od prehrane zaposlenika	754.936	676.084
Prihodi od naplate šteta	368.475	379.915
Prihodi od prodaje nekretnine, postrojenja i opreme	93.872	3.270
Inventurni viškovi	44.631	31.260
Ostali prihodi	1.554.736	634.038
	11.814.071	9.860.484

BILJEŠKA 6. – PROMJENA VRIJEDNOSTI ZALIHA

Promjena vrijednosti zaliha u iznosu od 3.519.517 kuna (2016. godine u iznosu od 1.445.371 kunu) predstavlja korekciju iskazanih troškova za vrijednost troškova sadržanih u nerealiziranoj proizvodnji i gotovim proizvodima na kraju poslovne godine u odnosu na iste sadržane u nerealiziranoj proizvodnji i gotovim proizvodima na početku poslovne godine.

BILJEŠKA 7. – MATERIJALNI TROŠKOVI

(u kunama)

	2017.	2016.
Troškovi sirovina i materijala (i)	49.235.275	45.400.046
Nabavna vrijednost prodane robe	14.842.668	15.506.491
Ostali vanjski troškovi (ii)	18.770.521	19.634.092
	82.848.464	80.540.629

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 7. – MATERIJALNI TROŠKOVI (nastavak)

/i/ Troškovi sirovina i materijala

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Troškovi sirovina i materijala	43.146.400	38.043.053
Troškovi energije	2.430.968	2.312.791
Troškovi prodane robe i materijala	2.294.576	3.987.713
Rezervni dijelovi	1.057.477	933.679
Sitni inventar	305.854	122.810
	49.235.275	45.400.046

/ii/ Ostali vanjski troškovi

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Usluge na izradi proizvoda	4.538.418	5.725.954
Usluge održavanja	3.367.173	1.995.298
Troškovi čuvanja i zaštite	2.811.419	2.801.826
Intelektualne usluge	2.477.034	3.174.403
Naknade za korištenje licenci i ostalih prava	2.355.276	1.860.915
Usluge prijevoza i poštarina	891.919	995.409
Troškovi reklame i promidžbe	842.995	416.758
Usluge zakupa	718.184	1.567.282
Komunalne usluge	577.418	639.872
Ostale usluge	190.685	456.375
	18.770.521	19.634.092

BILJEŠKA 8. – TROŠKOVI ZAPOSLENIH

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Neto plaće i nadnice	32.701.926	30.291.581
Troškovi poreza i doprinosa iz plaće	14.730.396	14.374.188
Doprinosi na plaće	8.136.837	7.670.903
	55.569.159	52.336.672

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 8. – TROŠKOVI ZAPOSLENIH (nastavak)

Primanja člana Uprave Društva i direktora:

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Bruto plaće	1.693.836	2.973.023
Regres	5.000	11.250
	1.698.836	2.984.273

BILJEŠKA 9. – AMORTIZACIJA

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Amortizacija nematerijalne imovine (bilješka 16.)	1.876.149	1.966.888
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 17.)	11.695.988	12.339.283
	13.572.137	14.306.171

BILJEŠKA 10. – OSTALI TROŠKOVI

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Naknade troškova zaposlenicima	4.212.408	4.204.283
Premije osiguranja	855.402	816.189
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	737.321	717.130
Troškovi stručnog usavršavanja, stručne literature i sl.	480.699	344.886
Reprezentacija	370.028	519.008
Troškovi platnog prometa	92.666	99.636
Ostali troškovi	602.031	393.599
	7.350.555	7.094.731

BILJEŠKA 11. – VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

<i>(u kunama)</i>	2017.	2016.
Vrijednosno usklađivanje zaliha	1.163.378	276.957
Vrijednosno usklađivanje kratkotrajnih potraživanja	-	2.538.589
	1.163.378	2.815.546

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 12. – REZERVIRANJA

(u kunama)

	2017.	2016.
Rezerviranja za godišnje odmore	2.250.793	1.998.663
Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	541.487	-
Rezerviranja za sudske sporove	156.867	2.431.030
	2.949.147	4.429.693

BILJEŠKA 13. – OSTALI POSLOVNI RASHODI

(u kunama)

	2017.	2016.
Manjkovi	228.981	56.389
Odstupanje od standardnog troška	214.911	1.688.238
Troškovi uzoraka i reklamacija	75.367	43.859
Neotpisane vrijednost otuđenih nekretnina, postrojenja i opreme	23.372	7.725
Naknade šteta	-	2.226.104
Naknadno utvrđeni rashodi	-	313.408
Ostali rashodi	406.869	135.607
	949.500	4.471.330

BILJEŠKA 14. – NETO FINACIJSKI PRIHODI/RASHODI

(u kunama)

	2017.	2016.
Financijski prihodi		
Dividenda/udio u dobiti	2.482.423	-
Kamate	2.592.907	3.736.840
Tečajne razlike	381.925	409.888
Ukupno financijski prihodi	5.457.255	4.146.728
Financijski rashodi		
Kamate	1.349	4.878
Tečajne razlike	428.780	496.693
Vrijednosno usklađenje zajmova danih povezanim društvima /i/	-	4.000.000
Ukupno financijski rashodi	430.129	4.501.571
Neto financijski prihodi/ rashodi	5.027.126	(354.843)

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 15. – POREZ NA DOBIT

(u kunama)

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dobit prije oporezivanja	75.467.945	45.956.532
Uvećanje porezne osnovice	1.953.276	7.916.672
Umanjenje porezne osnovice	(7.032.043)	(179.889)
Porezna osnovica	70.389.178	53.693.315
Stopa poreza na dobit	18%	20%
Trošak tekućeg poreza na dobit	(12.670.052)	(10.738.663)
Odgođena porezna imovina – priznavanje	92.328	800.000
Odgođena porezna imovina – ukidanje	(720.000)	(234.919)
Odgođeni porez	(627.672)	565.081
Ukupno porez na dobit	(13.297.724)	(10.173.582)

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 16. – NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>(u kunama)</i>	Licence – nove putovnice	Licence – aplikativni software	Ulaganja na tuđoj imovini	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje 01.01.2016.	8.576.945	25.654.677	455.111	1.471.385	36.158.118
Povećanja	-	-	-	116.478	116.478
Prijenos (sa) / na	-	1.435.484	-	(1.435.484)	-
Rashod i prodaja	-	(384.111)	-	-	(384.111)
Stanje 31.12.2016.	8.576.945	26.706.050	455.111	152.379	35.890.485
Ispravak vrijednosti					
Stanje 01.01.2016.	8.530.264	20.810.280	455.111	-	29.795.655
Amortizacija za 2016.	28.348	1.938.540	-	-	1.966.888
Rashod i prodaja	-	(384.111)	-	-	(384.111)
Stanje 31.12.2016.	8.558.612	22.364.709	455.111	-	31.378.432
Neto knjigovodstvena vrijednost	18.333	4.341.341	-	152.379	4.512.053

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 16. – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

	Licence – nove putovnice	Licence – aplikativni software	Ulaganja na tuđoj imovini	Imovina u pripremi	Ukupno
<i>(u kunama)</i>					
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2017.					
Nabavna vrijednost					
Stanje 01.01.2017.	8.576.945	26.706.050	455.111	152.379	35.890.485
Povećanja	-	-	-	1.271.705	1.271.705
Prijenos (sa) / na	-	1.159.442	-	(1.159.444)	-
Rashod i prodaja	-	(7.549)	-	-	(7.549)
Stanje 31.12.2017.	8.576.945	27.857.943	455.111	264.640	37.154.641
Ispravak vrijednosti					
Stanje 01.01.2017.	8.558.612	22.364.709	455.111	-	31.378.432
Amortizacija za 2017.	16.145	1.860.002	-	-	1.876.149
Rashod i prodaja	-	(7.549)	-	-	(7.549)
Stanje 31.12.2017.	8.574.757	24.217.162	455.111	-	33.247.032
Neto knjigovodstvena vrijednost	2.188	3.640.781	-	264.640	3.907.609

Na dan 31. prosinca 2017. godine nabavna vrijednost u potpunosti amortizirane nematerijalne imovine iznosi 27.116.967 kuna.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 17. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

(u kunama)

Za godinu koja je završila
31. prosinca 2016.

	Zemljište	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Umjetnička djela	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje 01.01.2016.	2.111.129	183.863.413	189.786.713	562.152	323.452	376.646.859
Povećanja	-	-	146.248	-	8.064.068	8.210.316
Prijenos (sa) / na	-	124.600	6.204.213	6.200	(6.335.013)	-
Rashod i prodaja	-	-	(2.804.463)	-	-	(2.804.463)
Stanje 31.12.2016.	2.111.129	183.988.013	193.332.711	568.352	2.052.507	382.052.712
Ispravak vrijednosti						
Stanje 01.01.2016.	-	155.466.068	159.381.712	-	-	314.847.780
Amortizacija za 2016.	-	1.692.841	10.646.442	-	-	12.339.283
Rashod i prodaja	-	-	(2.528.113)	-	-	(2.528.113)
Stanje 31.12.2016.	-	157.158.909	167.500.041	-	-	324.658.950
Neto knjigovodstvena vrijednost	2.111.129	26.829.104	25.832.670	568.352	2.052.507	57.393.762

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 17. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

(u kunama)

Za godinu koja je završila
31. prosinca 2017.

Nabavna vrijednost

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Umjetnička djela	Predumjovi za imovinu	Imovina u pripremi	Ukupno
Stanje 01.01.2017.	2.111.129	183.988.013	193.332.711	568.352	-	2.052.507	382.052.712
Povećanja	-	-	7.866.657	-	299.214	6.662.506	14.828.377
Prijenos (sa) / na	-	1.420.712	445.438	-	-	(1.866.150)	-
Rashod i prodaja	-	-	(5.805.270)	-	-	-	(5.805.270)
Stanje 31.12.2017.	2.111.129	185.408.725	195.839.536	568.352	299.214	6.848.863	391.075.819

Ispravak vrijednosti

Stanje 01.01.2017.	-	157.158.909	167.500.041	-	-	-	324.658.950
Amortizacija za 2017.	-	1.670.018	10.025.970	-	-	-	11.695.988
Rashod i prodaja	-	-	(5.781.898)	-	-	-	(5.781.898)
Stanje 31.12.2017.	-	158.828.927	171.744.113	-	-	-	330.573.040

Neto knjigovodstvena vrijednost

	2.111.129	26.579.798	24.095.423	568.352	299.214	6.848.863	60.502.779
--	-----------	------------	------------	---------	---------	-----------	------------

Na dan 31. prosinca 2017. godine nabavna vrijednost u potpunosti amortizirane materijalne imovine iznosi 245.931.650 kuna.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 18. – ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

<i>(u kunama)</i>	% vlasništva 2017.	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb	57,40	23.480.500	23.480.500
INDICIUM DOOEL, Skopje	100	37.568	37.789
AKD - Zaštita d.o.o., Zagreb	100	15.000.000	15.000.000
Vrijednosno usklađenje ulaganja u AKD-Zaštitu d.o.o.		(7.745.943)	(7.745.943)
		<u>30.772.125</u>	<u>30.772.346</u>

BILJEŠKA 19. – POTRAŽIVANJA ZA DANE KREDITE I ZAJMOVE

<i>(u kunama)</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Zajmovi povezanim društvima /i/ - bilješka 33.	4.000.000	4.000.000
Pozajmice zaposlenicima /ii/	2.647.027	2.368.527
Stambeni krediti /iii/	1.211.496	1.284.009
Depoziti – stambeni krediti /iv/	265.758	267.319
Tekuće dospijeće – zajmovi povezanim društvima – bilješka 24.	(4.000.000)	
Tekuće dospijeće – pozajmice zaposlenicima – bilješka 24.	(1.389.319)	(1.070.690)
Tekuće dospijeće – stambeni krediti – bilješka 24.	(117.464)	(117.820)
	<u>2.617.498</u>	<u>6.731.345</u>

/i/ Društvo je tijekom 2016. godine odobrilo dugoročnu pozajmicu povezanom društvu AKD Zaštiti d.o.o., Zagreb uz kamatnu stopu 4,97%. Ugovoreni instrumenti osiguranja su mjenice, zadužnice i zalog na nekretninama zajmoprimatelja.

/ii/ Pozajmice zaposlenicima odobrene su na rok od 18 do 36 mjeseci uz kamatnu stopu od 3%. Dospijeće po zajmovima odobrenim zaposlenicima je kako slijedi:

<i>(u kunama)</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Do godine dana	1.389.319	1.070.691
Jedna do pet godina	1.257.708	1.297.836
Preko pet godina	-	-
	<u>2.647.027</u>	<u>2.368.527</u>

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 19. – POTRAŽIVANJA ZA DANE KREDITE I ZAJMOVE (nastavak)

/iii/ Dugoročni stambeni krediti odobreni su zaposlenima u 1994., 1995. i 1996. godini uz 2 % kamata godišnje s rokom vraćanja od 10 do 30 godina. Instrumenti osiguranja dugoročnih stambenih zajmova su založna prava na stanovima te mjenice.

Dospijeće po dugoročnim stambenim zajmovima je kako slijedi:

(u kunama)

	EUR	HRK
Do godine dana	15.633	117.464
Jedna do pet godina	78.167	587.322
Preko pet godina	67.439	506.710
	161.239	1.211.496

/iv/ Društvo i Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb sklopili su 1. rujna 2005. godine Ugovor o namjenski oročenom kunkskom depozitu. Namjena depozita je odobravanje stambenih kredita zaposlenicima Društva, a Društvo će u svrhu osiguranja vraćanja kredita umjesto korisnika kredita uplaćivati namjenski depozit. Iznos depozita određen je u visini 10% iznosa odobrenog kredita, a oročavanje je usklađeno s rokom otplate kredita. Kamata za oročavanje iznosi 1,75% godišnje.

BILJEŠKA 20. – ZALIHE

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Sirovine i materijal	23.370.281	28.562.758
Rezervni dijelovi	2.212.935	2.243.875
Sitni inventar na zalih	594.988	595.695
Ispravak vrijednosti sitnog inventara	(594.988)	(595.695)
Proizvodnja u tijeku	3.858.097	3.002.905
Poluproizvodi	5.214.612	2.801.829
Gotovi proizvodi	540.015	587.643
Vrijednosno usklađenje gotovih proizvoda	27.785	3.650
Roba u skladištu	41.528	1.028
	35.265.253	37.203.688

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 21. – POTRAŽIVANJA OD KUPACA

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja od kupaca u zemlji - nepovezana društva	38.813.894	66.930.732
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	785.927	293.894
Potraživanja u sporu i zatezne kamate	1.601.280	1.609.574
Ispravak vrijednosti	(1.627.901)	(1.636.263)
	39.573.200	67.197.937

Starosna struktura potraživanja od kupaca je kako slijedi:

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Nedospjela potraživanja	21.486.930	22.230.646
0 do 180 dana	17.515.946	44.598.456
181 do 365 dana	321.541	318.250
Preko 365 dana	248.783	50.585
	39.573.200	67.197.937

Tijekom 2017. godine kretanja po ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca bila su kako slijedi:

(u kunama)

	2017.
Ispravak vrijednosti 01.01.2017.	(1.636.263)
Naplaćeno	8.362
Novi ispravak vrijednosti u 2017.	-
Saldo ispravka vrijednosti 31.12.2017.	(1.627.901)

BILJEŠKA 22. – POTRAŽIVANJA OD DRŽAVE I DRUGIH INSTITUCIJA

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Potraživanja za više plaćeni porez	129.078	156.776
Potraživanja za pretporez	85.130	7.716
Potraživanja od fonda za bolovanja	118.985	58.804
	333.193	223.296

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 23. – OSTALA POTRAŽIVANJA

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Unaprijed plaćeni troškovi	1.218.855	834.118
Potraživanja za dane predujmove	2.039.899	247.295
Ostala potraživanja	83.522	74.628
	3.342.276	1.156.041

BILJEŠKA 24. – KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Dani depoziti u banci /i/	252.990.000	197.400.000
Kratkoročni zajam povezanom društvu	6.000.000	4.000.000
Tekuće dospijeće – zajmovi povezanim društvima – bilješka 19.	4.000.000	-
Ispravak vrijednosti zajma povezanom društvu	-	(4.000.000)
Tekuće dospijeće dugor. zajmova zaposlenicima – bilješka 19.	1.389.319	1.070.690
Tekuće dospijeće – stambeni krediti – bilješka 19.	117.464	117.820
Ostalo	121.894	165.189
	264.618.677	198.753.699

/i/ Društvo je tijekom 2017. godine odobrilo kratkoročnu pozajmicu povezanom društvu AKD Zaštiti d.o.o., Zagreb uz kamatnu stopu 4,97%. Ugovoreni instrument osiguranja je šest bianco zadužnica na iznose po 1.000.000 kuna.

BILJEŠKA 25. – NOVAC

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Novac na žiro računu	8.038.772	1.235.417
Novac na deviznom računu	3.896.946	253.596
	11.935.718	1.489.013

BILJEŠKA 26. – KAPITAL

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Upisani kapital	232.000.000	232.000.000
Rezerve	121.574.783	107.261.603
Dobit tekuće godine	62.170.221	35.782.950
	415.745.004	375.044.553

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 27. – REZERVIRANJA

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Rezerviranja za otpremnine	480.723	508.170
Rezerviranja za jubilarne nagrade	960.138	532.204
Rezerviranja za sudske sporove	7.587.897	7.431.030
	9.028.758	8.471.404

Promjene na rezerviranjima tijekom 2017. godine bile su kako slijedi:

(u kunama)

	2017.
Rezerviranja na 01.01.2017.	8.471.404
Nova rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade u 2017.	400.487
Nova rezerviranja za sudske sporove u 2017.	156.867
Rezerviranja na 31.12.2017.	9.028.758

BILJEŠKA 28. – OBVEZE ZA PRIMLJENE PREDUJMOVE

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze za primljene predujmove – izvan grupe	1.554.948	467.409
Obveze za primljene predujmove – unutar grupe	-	-
	1.554.948	467.409

BILJEŠKA 29. – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

(u kunama)

	31.12.2017.	31.12.2016.
Dobavljači u zemlji	7.524.046	7.804.050
Dobavljači u inozemstvu	4.719.484	753.955
Obveze za nefakturiranu robu	12.344	7.569
	12.225.874	8.565.574

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 29. – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA (nastavak)

Ročna struktura obveza prema dobavljačima na dan 31.12.2017. godine je kako slijedi:

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Nedospjele obveze	11.992.168	8.414.455
0 do 30 dana	39.905	90.234
30 do 90 dana	11.724	-
Preko 90 dana	213.077	60.885
	12.225.874	8.565.574

BILJEŠKA 30. – OBVEZE PREMA ZAPOSLENICIMA

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze za neto plaće i naknade	2.732.012	2.352.499
Ostale obveze prema zaposlenicima	206.335	180.174
	2.938.347	2.532.673

BILJEŠKA 31. – OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze za poreze, doprinose iz i na plaću	2.018.222	1.674.574
Obveze za porez na dodanu vrijednost	3.148.999	2.288.458
Ostale obveze za poreze i doprinose	3.815.349	2.736.764
	8.982.570	6.699.796

BILJEŠKA 32. – OSTALE OBVEZE

<i>(u kunama)</i>	31.12.2017.	31.12.2016.
Obveze za neiskorištene dane godišnjeg odmora zaposlenika	2.250.793	1.998.663
Odgođeno plaćanje troškova	111.257	-
Prihodi budućeg razdoblja	19.845	-
Obveze za doprinose i članarine	348.408	348.408
Ostalo	108.358	55.115
	2.838.661	2.402.186

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 33. – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA (nastavak)

<i>(u kunama)</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Poslovni prihodi		
AKD Zaštita d.o.o., Zagreb	90.721	85.512
Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb	2.448.105	4.499.701
Ukupno poslovni prihodi	<u>2.538.826</u>	<u>4.585.213</u>
Financijski prihodi		
Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb	473.307	374.586
Ukupno financijski prihodi	<u>473.307</u>	<u>374.586</u>
Troškovi		
AKD Zaštita d.o.o., Zagreb	4.237.072	3.542.039
Hrvatski novčarski zavod d.o.o., Zagreb	14.840.343	15.296.800
Ukupno troškovi	<u>19.077.415</u>	<u>18.838.839</u>

Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupna potraživanja od zaposlenih za pozajmice Društva iznose 2.698.171 kuna, a od toga potraživanja za pozajmice od Uprave i direktora iznose 57.000 kuna.

Primanja ključnog osoblja (Uprave i direktora) prikazana su u bilješci 8.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 34. – FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo upravlja svojim kapitalom na način da osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata vlasnicima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala. Struktura kapitala Društva se sastoji od novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koju drže vlasnici Društva i koja obuhvaća upisani kapital, rezerve i dobit tekuće godine.

Koeficijent financiranja

Uprava Društva pregledava strukturu kapitala. U sklopu pregleda, Uprava promatra troškove i rizike povezane sa svakom klasom kapitala. Ostvareni koeficijent financiranja Društva je -2,87% za godinu koja završava 31. prosinca 2017., (-0,40% za godinu koja završava 31. prosinca 2016.).

<i>(u kunama)</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Obveze za dugoročne i kratkoročne kredite	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	11.935.718	1.489.013
Neto dug	(11.935.718)	(1.489.013)
Kapital	415.745.004	375.044.553
Omjer duga i kapitala	<u>-2,87%</u>	<u>-0,40%</u>

Upravljanja financijskim rizikom

Financijski rizici uključuju kreditni rizik, kamatni rizik, tržišni rizik, valutni rizik i rizik likvidnosti, i rizik novčanog tijeka kamata.

Kreditni rizik

Kreditni rizik, odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti financijski gubitak Društva. Društvo je usvojilo politiku prema kojoj posluje samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, osiguravajući prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika financijskog gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza. Izloženost Društva i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zaključenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju financijskog položaja kupaca i, nakon provedenog vrednovanja, pribavljeno je osiguranje potraživanja bjanko zadužnicom ili vlastitom mjenicom.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 34. – FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Kamatni rizik

Većina zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz promjenjivu kamatnu stopu. Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Društvo u ovom trenutku ne koristi neke druge instrumente zaštite od kamatnih rizika budući je Uprava procijenila da promjena kamatnih stopa ne bi imala značajan utjecaj na poslovanje Društva.

Tržišni rizik

Društvo posluje na hrvatskom tržištu te manjim dijelom na međunarodnom tržištu. Uprava utvrđuje cijene svojih proizvoda na temelju tržišnih cijena ako obavlja proizvodnju specifičnih poslova za poznatog kupca.

Valutni rizik

Društvo je izloženo valutnom riziku prilikom kupnje i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama, te kod ugovorom definirane cijene sirovina i materijala vezane uz stranu valutu. Valuta koja podliježe rizicima je prvenstveno EUR. Društvo nema značajnih potraživanja i obveze vezane uz stranu valutu te nije izloženo značajnom valutnom riziku.

Neto knjigovodstvena vrijednost novčane imovine i obveza Društva denominiranih u stranoj valuti na datum izvješćivanja je kako slijedi:

Stanje 31. prosinca	Obveze		Imovina	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	HRK	HRK	HRK	HRK
Europska Unija (EUR)	4.719.484	828.027	9.942.939	4.580.175
USD	-	11.183	48.242	20.196
CHF	-	-	39.358	27.054
GBP	-	8.382	31.107	39.580
CAD	-	-	-	-
UKUPNO	4.719.484	847.592	10.061.646	4.667.005

BILJEŠKE UZ FINANIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 34. – FINANIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tijekova, te uspoređujući roкове dospijeca financijske imovine i obveza.

Tablična analiza rizika likvidnosti

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospijeca financijskih obveza Društva. Tablica je sastavljena na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama po najranijem datumu na koji se od Društva može zatražiti plaćanje.

OBVEZE	Do 1	Od 1 do 3	Od 3	Od 1 do	Nakon	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseca	5 godina	5 godina	
	HRK	HRK	do 1	HRK	HRK	HRK
			godine			
31.12.2017.						
Beskamatne	26.192.687	2.775.781	246.451	-	-	29.214.919
Kamatonosne	-	-	-	-	-	-
31.12.2016.						
Beskamatne	19.345.257	2.866.200	-	-	-	22.211.457
Kamatonosne	-	-	-	-	-	-

U idućoj tablici analizirano je preostalo razdoblje do ugovorenih dospijeca financijske imovine Društva. Tablica je sastavljena na temelju nediskontiranih novčanih priljeva po financijskoj imovini po najranijem datumu na koji Društva može zatražiti plaćanje.

IMOVINA	Do 1	Od 1 do 3	Od 3	Od 1 do 5	Nakon 5	Ukupno
	mjeseca	mjeseca	mjeseca	godina	godina	
	HRK	HRK	do 1	HRK	HRK	HRK
			godine			
31.12.2017.						
Beskamatne	37.995.271	1.403.326	277.179.443	2.515.035	-	319.093.075
Kamatonosne	125.565	251.131	1.130.087	1.845.031	772.468	4.124.282
31.12.2016.						
Beskamatne	62.316.751	4.399.617	200.259.617	-	-	266.975.985
Kamatonosne	99.043	198.085	1.158.702	5.770.431	693.595	7.919.855

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2017.

BILJEŠKA 35. – SUDSKI SPOROV I POTENCIJALNE OBVEZE

Protiv Društva se vodi nekoliko sudskih sporova za koje Uprava, sukladno profesionalnom mišljenju pravnih stručnjaka, formirala rezerviranja (bilješka 27.), smatra da neće rezultirati nepovoljnim sudskim rješenjem koji bi uzrokovao odljeve koji premašuju rezervirani iznos.

BILJEŠKA 36. – OBVEZE NA TEMELJU OPERATIVNOG NAJMA

Društvo je korisnik operativnog najma, a ugovorene najamnine su kako je prikazano u nastavku:

<i>(u kunama)</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Do jedne godine	-	729.740
Od 1 do 5 godina	-	4.802
	<u>-</u>	<u>734.542</u>

BILJEŠKA 37. – DOGAĐAJI NAKON DATUMA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Nakon datuma financijskih izvještaja nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje financijske izvještaje Društva za 2017. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

BILJEŠKA 38. – SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 20. travnja 2018. godine.

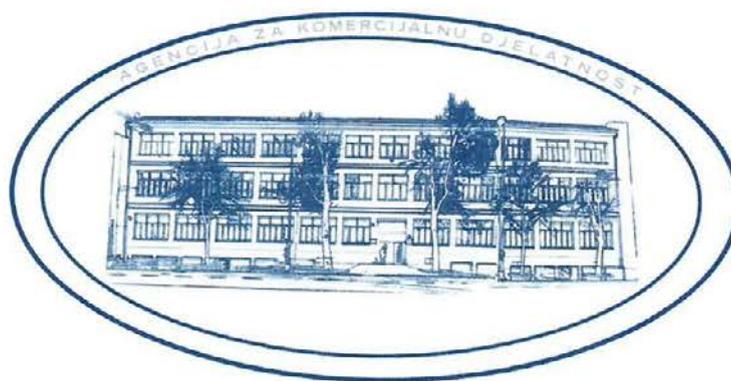
Potpisao u ime Uprave

Jure Sertić
Direktor

AGENCIJA ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA

AGENCIJE ZA KOMERCIJALNU DJELATNOST

ZA GODINU 2017.

MISIJA

Kvaliteta, sigurnost i dostupnost proizvoda, usluga i rješenja u području identiteta i sigurnosti.

VIZIJA

Pouzdan identitet za mobilnog čovjeka i usluge povjerenja u povezanom svijetu.

STRATEŠKI CILJEVI

- Razvijati identifikacijske dokumente te nove proizvode i usluge u području identiteta i sigurnosti.
- Inovativnim rješenjima, organizacijskim i funkcionalnim unaprjeđenjima povećati dodanu vrijednost postojećim proizvodima i uslugama.
- Stvarati poslovno-tehnološka rješenja koja pospješuju učinkovito djelovanje državne uprave te omogućuju gospodarski razvoj društva i dobrobit šire društvene zajednice.
- Učvrstiti poslovne odnose, stvarati poslovne prilike, širiti poslovanje te povećavati ekonomsku uspješnost na domaćem i inozemnom tržištu.
- Zapošljavati, razvijati, promovirati i zadržati visokomotivirane i izvrsne radnike koji izgrađuju korporativnu kulturu te inspiriraju i ostvaruju našu misiju, viziju i strateške ciljeve.

POLITIKA SUSTAVA UPRAVLJANJA

Definiranjem politika sustava upravljanja AKD d.o.o. se opredijelio za sustavno i učinkovito upravljanje kvalitetom i sigurnošću svojih proizvoda i usluga, za odgovorno i djelotvorno upravljanje energijom i zaštitom okoliša, održivim razvojem i društveno odgovornim poslovanjem.

Sustavi upravljanja omogućavaju nam ispunjenje zakonskih obveza i osiguravaju dokaze da je poslovanje AKD-a usklađeno s upravljačkim postupcima koje propisuju europske ETSI i CEN norme i koji su kao najbolja praksa iskazani međunarodnim norama ISO 9001, ISO 14001, ISO 50001, ISO/IEC 27001, Integraf ISO 14298, ISO 12647, PCI CPS i SA 8000.

Sustav upravljanja kvalitetom temelji se na načelima usmjerenosti prema zadovoljenu zahtjeva kupaca, na kontinuiranom poboljšavanju procesa i na razvoj partnerskih odnosa, osiguravajući tako kvalitetan proizvod i uslugu.

Sustavi upravljanja energijom i zaštitom okoliša ugrađeni su u sve naše poslovne procese te predstavljaju neizostavne čimbenike u strategiji razvoja, poštivanju zakonskih obveza i dokaz su odgovornog odnosa prema energetske resursima i zaštiti okoliša.

Izvešće posloводства Agencije za komercijalnu djelatnost d.o.o. za 2017.

Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću potpuno je posvećen zaštiti povjerljivosti svih podataka, integriteta i raspoloživosti cjelokupne materijalne i nematerijalne imovine, a u cilju unaprjeđenja sigurnosti poslovanja, očuvanja ugleda te održanja konkurentske prednosti.

Sustav upravljanja proizvodnjom unaprjeđuje postupke dizajniranja, izrade i individualizacije dokumenata i tiskovina, jamčeći pritom najvišu razinu kvalitete i sigurnosti koju poznaje grafička industrija.

Upravljanje načelima društvene odgovornosti u središte politika stavlja radnika, njegova radna i druga univerzalna ljudska prava, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, pravnu zaštitu i motiviranost za stjecanje novih znanja sukladno međunarodnim konvencijama i drugim međunarodnim normama koje je Republika Hrvatska ratificirala.

Proizvodi i usluge AKD-a podvrgnuti su neovisnim ispitivanjima i ocjenjivanjima kako bi dokazali kvalitetu i sigurnost, te tako pomogli ostvarenju vizije razvoja elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj. Smatramo da uspjeh i održivi razvoj AKD-a dolazi kao rezultat sposobnosti organizacije da dugoročno planira i postigne svoje ciljeve, poklanjajući pritom pozornost potrebama i očekivanjima svih skupina dionika podjednako: radnicima, kupcima, dobavljačima, vlasnicima, partnerima i široj društvenoj zajednici.

AKD će sve upravljačke odluke donositi na načelu dobrog upravljanja koje se zasniva na uvažavanju stvarnih i mjerljivih činjenica i argumenata, pravodobnosti informiranja, uključivanju svih zainteresiranih te redovitom analiziranju učinaka svih odluka.

Vizija sustava upravljanja AKD-a je kontinuiranim unaprjeđivanjem poslovanja i organizacijske kulture postići poslovnu izvrsnost.

U ostvarivanju ove vizije pokreću nas ciljevi:

- poboljšati kvalitetu proizvoda i osigurati zadovoljstvo kupca;
- unaprjeđivati sigurnost i djelotvorno upravljati rizicima;
- brinuti o okolišu, racionalno upravljati energijom te pridonijeti konceptu održivog razvoja;
- poboljšati uvjete rada i sigurnost radnika te razvijati društveno odgovorno poslovanje;
- štiti privatnost i očuvati tajnost podataka;
- sustavno izgrađivati povjerenje i pospješiti usklađenost poslovanja.

Naša poslovna strategija zasniva se na kontinuiranom unapređenju sustava upravljanja kojim se ostvaruju vizija, misija i strateški ciljevi AKD-a.

Izvešće posloводства Agencije za komercijalnu djelatnost d.o.o. za 2017.

OPĆI PODACI

NAZIV: AKD d.o.o.

PUNI NAZIV: Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o.

SJEDIŠTE: Savska cesta 31, Zagreb

MB: 3751970

OIB: 58843087891

MBS: 080020427 Trgovački sud u Zagrebu

TEMELJNI KAPITAL: 232.000.000 kuna

OSNOVNA DJELATNOST: Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o. strateška je tvrtka od posebnog interesa, upisana u evidenciju nadležnog ministarstva kao davatelj usluga certificiranja koja obavlja usluge izdavanja kvalificiranih certifikata, te pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova izdavanja kvalificiranih certifikata građanima RH na elektroničkoj osobnoj iskaznici.

BROJ ZAPOSLENIH: na dan 31. prosinca 2017. - 324 djelatnika

Broj primjeraka: 5

POSLOVANJE U 2017. GODINI – GLAVNA OBILJEŽJA

Agencija za komercijalnu djelatnost je tvrtka specijalizirana za proizvodnju identifikacijskih dokumenata, kartica, ICT identifikacijskih rješenja i usluga te za visoko zaštićeni tisak. Područje poslovanja obuhvaća područje razvoja, proizvodnje i individualizacije fizičkih i elektroničkih dokumenata, kartica i drugih identifikacijskih rješenja, pružanja usluga klijentima i javnih usluga te tisak visoko kvalitetnih, sigurnosno osjetljivih tiskovina.

Postojeći proizvodni program formirao se prema kriteriju potreba nacionalnog tržišta, no proizvodni program s kojim je AKD započeo, u kontekstu sadašnjih svjetskih trendova, promijenio je svoj oblik, unaprijedio funkcionalnost i tehnologiju proizvodnje diktatom međunarodnih standardiziranih zahtjeva. Može se reći da dobiva nove karakteristike te da postaje stručniji i sve podložniji potrebi stalnih unapređenja, visoke specijalizacije i supstitucije. Zajedno s promjenama proizvodnog programa - transformacijom i dodanom vrijednošću proizvoda mijenjala se i unutrašnja struktura, tehnološka opremljenost, strateška usmjerenost i kadrovska profiliranost AKD-a.

AKD je vremenom krenuo u preobrazbu iz grafičke kuće u tvrtku specijaliziranog proizvodnog programa neophodnog za funkcioniranje države i njezinih institucija. Na tom putu informacijska tehnologija postala je nezaobilazan čimbenik proizvodnih procesa i proizvoda. AKD ima pred sobom cilj pratiti i primjenjivati trendove u ICT i grafičkoj industriji na inovativan način, prilagođavajući ili supstituirajući svaki proizvod i uslugu točno određenim potrebama i traženim funkcionalnostima svojih poslovnih partnera/kupaca te javnim potrebama, stvarajući tako platforme za daljnja unapređenja i tržišne iskorake.

Europska unija je, s aspekta nacionalne države i AKD-a, nedvojbeno redefinirala tržište. Naime, tzv. tržište matične države, na koje smo bili fokusirani, postalo je dio jedinstvenog europskog tržišta. Tržišna utakmica postaje način dobivanja poslova što znači da na kontinuirani rast mogu računati sposobni, kvalitetni, brzi i inovativni. Stoga naša projekcija budućnosti mora rasti na viziji koja će biti okrenuta prema dostizanju razine inovativnog kreatora promjena.

Danas je poslovno upravljanje i sustav AKD usmjeren i certificiran prema međunarodnim standardima u području razvoja, proizvodnje i individualizacije fizičkih i elektroničkih identifikacijskih dokumenata, kartica i drugih identifikacijskih rješenja i usluga te tisak visoko kvalitetnih, sigurnosno osjetljivih dokumenata/tiskovina. Strateškim ciljevima smo definirali daljnji rast i razvoj portfelja proizvoda, rješenja i usluga u kojima će ICT segment postajati sve dominantniji nad grafičkim, beskontaktna tehnologija bit će primarnija od kontaktne, mobilne tehnologije će u području komunikacije i plaćanja, ali i identifikacije/ identiteta s usvojenim biometrijskim funkcionalnostima zauzeti značajan udio tržišta, a velik dio poslovanja će se odvijati u virtualnom okruženju.

Poslovanje AKD-a u 2017. odvijalo se na zavidnoj razini, gdje je AKD bio poslovno izvrstan i lojalan partner. Iza svih tržišnih nastojanja stoji stabilan poslovni sustav najviše razine organiziranosti, proizvodnih i ekspertnih performansi, prilagodljiv, pouzdan i siguran. Najvažniji dio tog sustava su visokomotivirani i kompetentni zaposlenici koji su ujedno i najvažniji resurs tvrtke.

Izvešće posloводства Agencije za komercijalnu djelatnost d.o.o. za 2017.

U narednim godinama koje su pred nama, AKD će nastojati osigurati da:

- zadrži postojeći status na nacionalnoj razini u proizvodnji identifikacijskih/autentifikacijskih dokumenata;
- razvije potreban ICT segment poslovanja u području davanja rješenja i usluga;
- stekne potrebne reference i iskustva radi sudjelovanja na širem tržištu;
- poveća udio ICT rješenja AKD-a u javnom sektoru RH ;
- potakne aktivnosti unapređenja i inovacije te
- usvoji strategiju tržišnog nastupa kroz uloge tvrtke sljedbenika, cjenovnog vodstva i partnerstva.

ZNAČAJNIJI PROJEKTI I POSLOVNA RJEŠENJA

Ministarstvo unutarnjih poslova RH – ugovorena i realizirana usluga e-potpis za potrebe zaprimanja zahtjeva za izdavanje e-vozačke dozvole elektroničkim putem i mogućnošću dostave na adresu podnositelja zahtjeva.

AZOLPP (Agencija za obalni linijski pomorski promet) – ugovorena i realizirana usluga projektiranja i implementacije aplikacije za mobilne uređaje na Android operativnom sustavu, te programskog rješenja za dojavu podataka o prodanim i utrošenim ne povlaštenim putnim prijevoznim kartama.

CVH (Centar za vozila Hrvatske) – ugovorena i isporučena usluga prava korištenja eID MW za SDK, te korporativnih kartica sa kvalificiranim certifikatima.

Privredna banka Zagreb – ugovorena i isporučena usluga prava korištenja eID MW za SDK.

Hrvatska poštanska banka – ugovorena i isporučena usluga prava korištenja eID MW za SDK.

ECC (Erste Card Club Hrvatska) – ugovoren i uspostavljen sustav za ispis PIN omotnica, vezanih uz personalizaciju i isporuku bankarskih kartica.

ETRANET Grupa – ugovoren i uspostavljen sustav za individualizaciju bankarskih kartica, kao i razvoj i prilagodba skripti za individualizaciju bankarskih kartica za potrebe Splitske banke OTP Grupa.

Societe General Montenegro, Podgorica – ugovoren i uspostavljen sustav za ispis PIN omotnica, vezanih uz personalizaciju i isporuku bankarskih kartica.

Javna ustanova Rezervat Lokrum – ugovorena i realizirana usluga proširenja funkcionalnosti sustava naplate karata za posjetitelje Rezervata.

LANACO Informacione tehnologije, BiH – ugovoreno i realizirano testiranje kartica sustava digitalnog tahografa BiH s novim čipom, za potrebe državne Agencije IDDEEA / BiH, te isporuka prve tranše kartica s novim čipom i pripadajućom aplikacijom.

INTEK Ltd, Rusija – realizacija uspostave indirektna veze između Ruske državne Agencije Rosavtotrans i TECHOnet servisa EU u svrhu razmjene podatka iz sustava digitalnog tahografa.

Ministarstvo zdravlja RH – pokrenuta inicijativa za uspostavu sustava Iskaznice zdravstvenog profesionalca koja je sukladna Strateškom planu Ministarstva zdravstva 2018.-2020. kroz informatizaciju središnjeg zdravstvenog sustava i akreditaciju bolničkih standarda. Iskaznica

Izvešće posloводства Agencije za komercijalnu djelatnost d.o.o. za 2017.

---

zdravstvenog profesionalca imala bi identifikacijski i kvalificirani elektronički potpisni certifikat za potpisivanje dokumenata u sustavu zdravstva i obuhvatila bi sve zdravstvene profesionalce.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – ponuđena uspostava personalizacijskog centra u AKD-u za individualizaciju iskaznica HZZO-a sukladno Uredbi o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu(NN 60/17).

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH – pokrenuta inicijativa za uspostavom sustava službene iskaznice, sukladno dokumentu Strateški plan Ministarstva vanjskih i europskih poslova za razdoblje 2017. - 2019.

HEP ODS – ponuđeno uvođenje jedinstvene službene iskaznice koja će se primjenjivati u svim elektrama u RH; prezentirano je i rješenje za elektroničko potpisivanje dokumenta uz uporabu klasificiranog potpisnog certifikata s e-OI, autorizirano pristupanje elektroničkom dijelu e-OI te prijavu putem e-OI na on line usluge.

Hrvatski telekom – prezentirano i ponuđeno rješenja za elektroničko potpisivanje dokumenta uz uporabu klasificiranog potpisnog certifikata s e-OI, autorizirano pristupanje elektroničkom dijelu e-OI te prijavu putem e-OI na on line usluge.

VIPNet – prezentirano i ponuđeno rješenja za elektroničko potpisivanje dokumenta uz uporabu klasificiranog potpisnog certifikata s e-OI, autorizirano pristupanje elektroničkom dijelu e-OI te prijavu putem e-OI na on line usluge.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

AKD pridonosi unapređenju visokih standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH. Cjelokupno poslovanje i vođenje Društva odvija se kroz primjenu internih akata, pravilnika, općih uvjeta poslovanja i nabave, etičkog kodeksa, društvenog ugovora i svih drugih zakonskih i podzakonskih akata RH koji uređuju pitanja i definiraju postupke poslovanja i upravljanja trgovačkim društvima.

ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON IZRADE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA

Do dana izrade godišnjeg izvješća (20.04.2018.) nije bilo značajnijih poslovnih događaja.

AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Usmjerenost na daljnji razvoj u području proizvodnje i nadogradnje sustava identifikacijskih dokumenata uz povećanje udjela ICT rješenja i usmjeravanje tržišnog nastupa kroz usvajanje najsuvremenijih rješenja iz područja identiteta i sigurnosti.

INFORMACIJE O OTKUPU DIONICA/UDJELA

Trgovačko društvo ne kotira na burzi te nije bilo otkupa vlastitih udjela.

POSTOJANJE PODRUŽNICA DRUŠTVA

Društvo nema podružnica.

BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA

Više od 25 godina proizvodi osobne iskaznice, putovnice, vize, vozačke i druge zaštićene tiskovine, razvija napredna IT rješenja u području identiteta i sigurnost, te pruža usluge bankarskom sektoru. U portfelju projekata kojima se AKD bavi su najznačajniji razvojni projekti kroz koje nastaju rješenja i usluge temeljene na upotrebi kvalificiranih certifikata i elektroničke osobne iskaznice, te projekti temeljeni na drugim elektroničkim identitetima građana.

Neki od aktualnih razvojnih projekata koje AKD vodi su razvoj rješenja za ePotpis, mPotpis, Time Stamp (QTSA), različita rješenja temeljena na eOI i drugim povezanim sustavima, razvoj i nadogradnja vlastitog PKI sustava, komercijalni kvalificirani certifikati, razvojni projekti za javnu upravu, projekti temeljeni na regulativi europskih direktiva. Dodatno AKD kao dio državne infrastrukture također sudjeluje u strateškim projektima državne uprave u području implementacije strateških procesa u području digitalizacije postojećih poslovnih procesa:

- Projekt Sustava obrade tahografskih podataka (SOTAH)
- Projekt objedinjavanja funkcionalnosti osobne i zdravstvene iskaznice
- Uspostava usluge izdavanja kvalificiranog elektroničkog potpisnog certifikata u oblaku (m-potpis)
- Uspostava usluge izdavanja kvalificiranog elektroničkog potpisnog certifikata pravnim osobama (e-pečat)
- Projekt e-glasovanje
- Digitaliziranje procesa podnošenja zahtjeva za izdavanje kartice digitalnog tahografa uz primjenu e-potpisa
- Nastavak ponude MW SDK i IDP te razvoja bankarskog sektora

IZLOŽENOST RIZICIMA, FINACIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo je izloženo tržišnim, cjenovnim i finacijskim rizicima. Kontinuiranim praćenjem navedenih rizika umanjuje se njihov potencijalni utjecaj kako na finacijsku tako i na cjelovitu stabilnost poslovanja društva.

Upravljanje finacijskim rizikom

Finacijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog tijeka kamata.

Kreditni rizik

Društvo je usvojilo politiku prema kojoj posluje samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, osiguravajući prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika finacijskog gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza. Izloženost Društva i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zakljućenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Kamatni rizik

Rizikom se upravlja održavanjem prikladne kombinacije između fiksne i promjenjive kamatne stope na posudbe. Društvo u ovom trenutku ne koristi neke druge instrumente zaštite od kamatnih rizika budući je Uprava procijenila da promjena kamatnih stopa ne bi imala znaćajan utjecaj na poslovanje Društva.

Tržišni rizik

Društvo posluje na hrvatskom tržištu te manjim dijelom na međunarodnom tržištu. Uprava utvrđuje cijene svojih proizvoda na temelju tržišnih cijena ako obavlja proizvodnju specifićnih poslova za poznatog kupca.

Valutni rizik

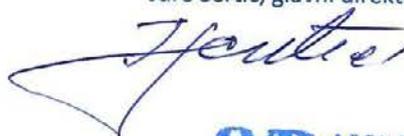
Društvo je izloženo valutnom riziku prilikom kupnje i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama te kod ugovorom definirane cijene sirovina i materijala vezane uz stranu valutu. Valuta koja podliježe rizicima je prvenstveno EUR. Društvo nema znaćajnih potraživanja i obveze vezane uz stranu valutu te nije izloženo znaćajnom valutnom riziku.

Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući prikladne prićuve, bankovna sredstva i prićuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predvićenih i stvarnih novćanih tijekova te uspoređujući rokove dospijea finacijske imovine i obveza.

Zagreb, travanj 2018.

Jure Sertić, glavni direktor

AK AGENCIJA ZA
KOMERCIJALNU
DJELATNOST
Poslovanje ulazno i izlazno
d.o.o., Zagreb, Čovaka cesta 51